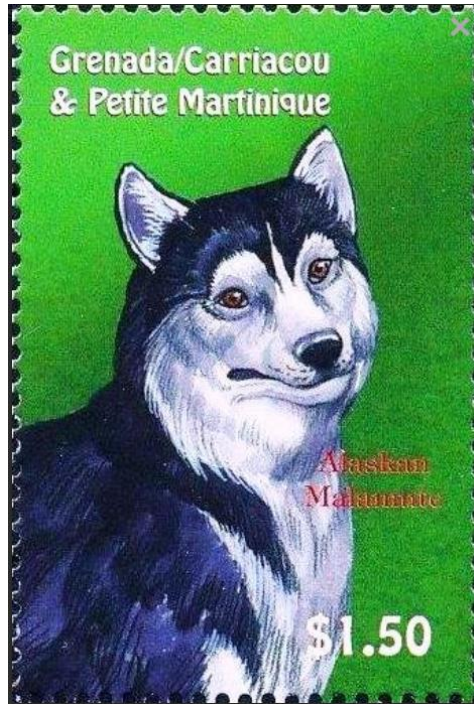

Kántás Balázs

ALASZKAI MALAMUTOK BÉLYEGEKEN

KUTYAFILATÉLIAI FÜZETEK

Az elektronikus bélyegkatalógust összeállította:

Kántás Balázs

Felelős kiadó:
Dr. Zsávolya Zoltán PhD
Makó János

HUNGARICA ELECTRONICA-KUTYA MÚZEUM

BUDAPEST, 2024

FILATÉLIAI BEVEZETŐ EGY TEMATIKUS BÉLYEGKATALÓGUS ELÉ

Bár ez a vélemény meglehetősen szubjektív egy jelenleg, a jelen kézirat elkészítése idején éppen filatéliai szakterületen dolgozó történész, muzeológus-levéltáros-könyvtáros tollából, vagy mindenesetre billentyűzetéből, de a bélyeggyűjtés kétségtelenül máig az egyik legnagyobb változatosságot, szellemi és esztétikai élményt kínáló értelmiségi hobbitevékenységek közé tartozik annak ellenére, hogy az utóbbi évtizedekben mind idehaza, mind a nemzetközi szintén kétségtelenül veszített a népszerűségéből. Ez még akkor is így van, ha világunk gyors fejlődése, digitalizációja és automatizációja a bélyeget, ezt a hagyományosan papíralapú dokumentum/irat-/aprónyomtatvány-típust is új társadalmi kontextusba helyezi, új fajtáinak megjelenését idézi elő, és új társadalmi,

hivatali és kulturális funkciókat kölcsönöz neki. Az 1840-től megjelent mintegy 600 ezer bélyeg (és számtalan egyéb filatéliai tárgy, elsőnap boríték, levelezőlap, képeslap stb.) motívumokban gazdag, távoli országok történelmébe, hagyományaiba és kultúrájába betekintést engedő világa szinte kimeríthetetlen, és többek között az a csodálatos benne, hogy az újabb és újabb kibocsátások révén folyamatosan bővül. Az eredetileg kizárólag postai bérmentesítésre szolgáló, apró, színes, grafikai ábrát tartalmazó értékpapírok állami és magán postaszolgálatok általi folyamatos kibocsátása mára elsősorban inkább a gyűjtői igényeket szolgálja ki, új és új, sokszor egyre hivalkodóbb és formabontóbb grafikai tartalommal a hivatali okmányfunkció, a postai bérmentesítés helyett. Gyűjtésével, történetének, motívumainak és nyomdai, technikai

előállításának tanulmányozásával pedig önálló történeti segédtudomány, a filatélia foglalkozik.¹

Tematikus bélyeggyűjtésnek (ennek talán egy szűkebb területét pedig elsősorban Magyarországon motívum-gyűjtésnek, illetve motívumfilatéliának – angolul jellemzően *topical philately*, *topical stamp collecting* vagy *thematic stamp collecting*) azt a filatéliai ágat, gyűjtési és érdeklődési területet nevezzük, amikor valaki csak egy témába tartozó bélyegeket gyűjt, illetve tanulmányoz.² Ide tartozik

¹ James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, ford. HARSÁNYI Luca – IGNÁCZ Krisztián, Budapest, Kossuth Kiadó, 2008.

² Magyarországon számos jó színvonalú motívumfilatéliai könyv, illetve tematikus kiállítási katalógus megjelent. Például lásd: ÁCS Imre, *Magyarország hadtörténelme bélyegeken*, Budapest, Honvéd Kiadó, 1998.

Dr. ZOLTÁN János, *Vadászat bélyegeken*, Magánkiadás, Budapest, 2002.

Dr. FORGÓ Béla, *Festmények és grafikák Magyarország bélyegein*, Budapest, MP Press Bt, 2003.

az úgynevezett eseményfilatélia is, amely évfordulókat, eseményeket (sportesemények, hadi események, születési évfordulók stb.) ábrázoló bélyegek gyűjtését jelenti. A tematikus filatéliát és a motívumfilatéliát régebben azonos gyűjtési területnek tekintették, mára azonban két önálló, egy tágabb és egy szűkebb filatéliai ágról van szó.³ A

SZABÓ Jenő, *Bélyegrapszódia* [A Bélyegmúzeum zenét és zeneszerzőket megjelenítő bélyegekből készült, tematikus bélyegkiállításának katalógusa], Budapest, Bélyegmúzeum, 2015.

³ Erre egyébként a jeles magyar filatelista, Bánás Artúr, a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége Tematikus Szakosztályának elnöke hívta fel a jelen, immár több tematikus és motívumkatalógus bevezetőjeként különböző változatokban megjelent esszé szerzőjének figyelmét, amelyért ez úton is köszönettel tartozik. A szerző cikkét a magyar motívumfilatélia történetének tárgykörében lásd: BÁNÁS Artúr, „*Hol tart valójában a tematikus filatélia?*”, *Bélyegvilág*, 2018/3, 6.

Köszönettel tartozom továbbá dr. Rill Attila és dr. Egerszegi György Gyűjtőtársaknak, a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége prominens tagjainak, akik termékeny polémia

kettőt persze olykor nehéz elhatárolni egymástól, azonban a tematikus gyűjtés elvileg valamely (tágabb) témához kapcsolódó bélyegek és egyéb filatéliai tárgyak gyűjtését (pl. postatörténet, repüléstörténet, közlekedés stb.) jelenti, tehát a bélyegek tematikus alapon való gyűjtése és tanulmányozása az úgynevezett tematikus filatélia, míg a motívumgyűjtés vagy motívumfilatélia a bélyegábra által megjelenített képre, képi tartalomra korlátozódik - ha például állatokat, vagy még korlátozottabban adott rendszertani csoportba tartozó állatokat, növényeket, bizonyos típusú járműveket stb. megjelenítő bélyegeket gyűjtünk és tanulmányozunk, akkor tulajdonképpen motívumfilatelisták vagyunk.⁴ A motívum alapon

keretében hívták fel figyelmemet a két gyakran összemosódó filatéliai ág közötti meglévő különbségekre.

⁴ NIKODÉM Gabriella - SZABÓ Jenő, *A magyar bélyeg története*, Budapest, Kossuth Kiadó Zrt., 2010, 145-154.

történő bélyeggyűjtés témái nyilván lehetnek állatok, növények, híres emberek, közlekedési eszközök, képzőművészeti alkotások, néprajzi csoportok és viseletek, vagy akár épületek és tájak is.⁵ A lehetőségek a bélyegek egyre több mindenre kiterjedő képi tartalmával együtt szinte végtelenek, a nagy mennyiségű megjelent bélyeg és bélyegváltozat okán pedig mindenképpen ajánlatos, hogy aki gyűjtésükre adja a fejét, az valamilyen módon, akár kibocsátó országra korlátozva, akár időszakra szorítkozva, akár tematikus, akár ezen belül motívumalapon behatárolja gyűjtői hobbijának területét.

A tematikus alapú, illetve szűkebben a motívum alapon történő gyűjtés majdnem egyidős a

⁵ James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, ford. HARSÁNYI Luca - IGNÁCZ Krisztián, Budapest, Kossuth Kiadó, 2008, 36-37. Illetve: DABÓCZY András - GLATZ István - NAGY László - Dr. SZÖRÉNYI Miklós - VAS István, *A bélyeggyűjtés kézikönyve*, Budapest, Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége, 2004.

magával bélyeg történetével. Amikor a 19. század végén a posták emberek portréi, címerek és egyéb egyszínű bélyegek kiadása helyett inkább színes, tematikus bélyegek kiadása mellett döntöttek, és a bélyegek külleme, grafikai tartalma, képi elemei egyre változatosabbá és színesebbé váltak, és egyre jobban elterjedt a tematikus gyűjtés és a motívumgyűjtés. Az 1920-as évek végén a szemlélet kellően elfogadottá vált,⁶ és ez a bélyeggyűjtési ág a bélyegszakkönyvekben, filatéliai kiadványokban is egyre gyakrabban jelent meg, mint a filatélia egyre inkább önálló és egyre többek által igen nagyra értékelt területe.⁷ A Nemzetközi Filatéliai Szövetség (Fédération Internationale de Philatélie, FIP), a bélyeggyűjtők legrangosabb nemzetközi szervezete

⁶ Lásd a magyar szakirodalomban bővebben például: HAJDU Endre, *Bélyeggyűjtés*, Budapest, Medicina Kiadó, 1970, 60-64.

⁷ Lásd bővebben: NIKODÉM Gabriella - SZABÓ Jenő, *A magyar bélyeg története*, Budapest, Kossuth Kiadó Zrt., 2010, 145-154.

ugyanakkor mára csak a tágabb értelemben vett tematikus filatéliát (angolul: *topical philately* vagy *thematic philately*, franciául: *philatélie thématique*, németül viszont: *Motivphilatelie* vagy *thematische Philatelie*, a két kifejezés nagyjából ugyanazt jelenti) filatéliát ismeri el önálló versenyszakágként, csak és kizárólag motívumalapú filatéliai anyaggal nem is igazán lehet nemzetközi bélyegkiállításokra benevezni.⁸ A Nemzetközi Filatéliai Szövetség, a FIP értelemszerűen maga is fenntart egy tematikus szakbizottságot. A rangos nemzetközi szakmai szervezet honlapján az alábbi definíció olvasható:

„A tematikus filatélia olyan bélyegek és egyéb filatéliai tárgyak gyűjtése, amelyek egy témát illusztrálnak, dolgoznak fel: madarak, foci, történelem, művészet, életmód, fák stb. A téma

⁸ Erre többek között dr. Rill Attila hívta fel a figyelmet a MABÉOSZ levelezőlistáján, amiért ezúton is köszönet illeti.

(theme) kifejezésnek itt dinamikus jelentése van, amely a gyűjtő általi személyes kidolgozását jelenti, aki egy teljes történetet épít az adott téma köré.

Valaha a bélyeggyűjtemények egy ország vagy országcsoport bélyegeiből álltak. A bélyegeket általában a kibocsátás dátumának sorrendjében mutatták be. Ez ma már nincs így. A tematikus gyűjtemény a lehető legszélesebb körű filatéliai anyagból áll, a postigazgatások lehető legszélesebb köréből, mindenféle időbeli megkötés nélkül. Minden egyes kiválasztott tételnek kapcsolódnia kell a témához, és azokat legmegfelelőbb sorrendben kell elrendezni, hogy elmeséljék a történetet.

A történet vázlata tervként (plan) kerül bemutatásra, amely a téma kialakulásának lépéseit mutatja be. A terv hasonló egy könyv tartalomjegyzékéhez, és általában fejezetek és alfejezetek szerint szerveződik, amelyek láthatóvá teszik a történet logikus folyását egy

*világos és következetes szál mentén."*⁹

Ebből a hivatalos, rangos nemzetközi szakmai szervezet által meghatározott definícióból is látszik, hogy a tematikus filatélia egy tágabb, komplexebb, a gyűjtők számára nagyobb kreativitást és szellemi mozgásteret, egyúttal nagyobb kihívást jelentő keretet, sőt, inkább egész keretrendszert jelent, míg a motívumfilatélia leginkább azonos bélyegábrát tartalmazó bélyegek gyűjtését (és tanulmányozását) jelenti, és inkább az adott filatéliai tárgy szűkebb vizuális, grafikai tartalomra koncentrál, nem pedig annyira az egyes filatéliai tárgyak közötti lehetséges, komplex tematikai kapcsolatokra. Míg a tematikus filatélia versenyszakág, addig a motívumfilatélia,

⁹ *What is Thematic Philately?*. A Nemzetközi Filatéliai Szövetség honlapja. <http://www.fipthematicphilately.org/what.html>
Letöltés ideje: 2024. január 25.

mondhatjuk akár némi leértékeléssel, leginkább egy szűkebb gyűjtési területet jelent. A professzionális, bélyegkiállításokon is induló bélyeggyűjtők jellemzően a tematikus filatéliát ismerik el inkább, a motívumgyűjtést pedig sokan egy kevésbé komplex területnek gondolják. A motívumgyűjtemények ugyanakkor a gyűjtők szorgalmas munkája és kreativitása által ugyanakkor fokozatosan tematikus gyűjteményekké bővíthetők, és az egyszerűbbtől az összetettebb tartalom felé haladva több lépésben fejleszthetők. Ezzel együtt művelődéstörténeti szempontból nyilván mindkét megközelítés igen érdekes lehet, hiszen a bélyeg mint történeti forrás váratlan összefüggésekre világíthat rá.

A tematikus alapú bélyeggyűjtés történetének igen fontos állomása volt, amikor 1949-ben megalakult az Amerikai Tematikus Szövetség vagy Amerikai Tematikus Filatéliai/ Motívumfilatéliai Szövetség (ATA, *American Topical Association*), és a szervezet elsődleges szakmai célja lett, hogy

folyamatosan frissített témajegyzéket biztosítson a különböző motívumokat ábrázoló, illetve különböző témák szerint csoportosítható bélyegekről a gyűjtők számára. Ma az ATA tagjainak száma meghaladja az 50 000-et, tagjai közel száz országból kerülnek ki, és időről időre részletes kiadványokat jelentet meg széles témakörben. Napjainkban is ez a motívumfilatélia, illetve a tematikus bélyeggyűjtés egyik legnagyobb és legrangosabb, bár amerikai székhelyű, de lényegében nemzetközi szinten jelenlevő és működő szakmai szervezete, és jelentős segítséget nyújt a tematikus bélyeggyűjtőknek, bárhol is éljenek és gyűjtsenek bélyeget a világon.¹⁰ A szervezet időről időre az egyéb szakirodalom közreadása mellett komoly, szakmailag

¹⁰ A szervezet honlapját lásd: <https://americantopical.org/>
Letöltés ideje: 2023. november 17.

megalapozott tartalmú kézikönyveket is kiad a tematikus bélyeggyűjtés témakörében.¹¹

Az Amerikai Tematikus Filatéliai Szövetséghez hasonló módon, napjainkban a legnagyobb nemzetközi bélyegkatalógusok kiadói már külön a tematikus- és motívumgyűjtőknek szánt tematikus, illetve szűkebb értelemben vett motívumkatalógusok kiadásával is foglalkoznak, amelyek természetesen színes bélyegillusztrációkat tartalmaznak a bélyegek rendkívül színes világában való eligazodáshoz.¹² (Ha úgy tetszik, a jelen motívumfilatéliai vagy tematikus filatéliai kiadvány

¹¹ Lásd például:

<https://americantopical.org/Sys/Store/Products/55705> Letöltés ideje: 2023. december 21.

¹² A *Michel* német kiadású bélyegkatalógusnak többek között vannak például motívumkatalógusai is, amelyeket a cég időről időre kiad. Lásd többek között:

<https://www.schaubek.de/MICHEL-thematic-catalogues>
Letöltés ideje: 2023. november 17.

is felfogható és értékelhető egy motívumalapú, válogatott elektronikus bélyegkatalógusként, és talán nem is feladata, hogy annál sokkal többként funkcionáljon). Mára ezenfelül hagyománnyá váltak a tematikus és motívumgyűjtők számára rendezett filatéliai versenyek, a tematikus filatélia pedig mára szerencsére önálló versenyszakággá emelkedett.¹³

Hajdú Endre, a jeles magyar filatelista 1976-ban így írt a motívumgyűjtés már akkoriban két különállónak, de még egyenrangúnak tekintett ágáról rövid, de informatív cikkében:

„A motívumgyűjtés két különböző, de egyenértékű ágra oszlik: a tematikaira és a dokumentálóra. Tematikainak nevezzük azt a gyűjteményt, amely bélyegekkel és egyéb filatéliai dokumentumokkal (bélyegzések, benyomott bélyegű lapok, vagy

¹³ NIKODÉM Gabriella – SZABÓ Jenő, *A magyar bélyeg története*, Budapest, Kossuth Kiadó Zrt., 2010, 145-154.

levelek stb.), bizonyos terv szerint, egy témát vagy vezérgondolatot illusztrál, sőt, felépítését rövid magyarázó szöveggel is meg kell világítani. A téma eredetiségének is jelentősége van. A jó tematikus gyűjtemény feltárja a más területekkel való kapcsolatokat, vagy a történelmi, gazdasági és egyéb összefüggéseket is. Így például, ha híres személyiségek arcképét helyezzük albumunkba, szerezzünk olyan bélyegeket is, amelyek az illetőkkal kapcsolatos fontos eseményeket is megörökítik. Amennyiben növények vagy állatok szerepelnek gyűjteményünkben, feltüntethetjük életterületüket, vagy az emberekre gyakorolt hatásukat. Nagyobb gyűjtemény esetén az egyes részterületeket alaposan ki kell dolgozni, anélkül azonban, hogy a vezérgondolattól eltérnénk. Nagyon fontos szem előtt tartani, hogy a tematikai gyűjtemény mindenekelőtt filatéliai jellegű, ezért csakolyan elemeket tartalmazhat, amelyek postai

eredetűek, amennyiben a hírközlés céljára szolgálnak.

A dokumentáló gyűjtemény bizonyos témakör, vagy motívum közös kibocsátási alkalmi bélyegeit és filatéliai objektumait tartalmazza, mégpedig tematikai vagy időrendi, országok szerinti vagy más tetszőleges rendszerezés szerint. Alkalmasnak kell lennie arra, hogy az időszakosan megismétlődő alkalmakkor kibocsátott bélyegeket összefogja. Ez vonatkozik például az ENSZ, a Vöröskereszt munkásságát ismertető, vagy sporteseményeket bemutató összeállításokra. A felépítés tagolása természetesen a témából adódik. A gyűjteményt olyan bevezetéssel kell ellátni, amelyből az egyes részek módszeres felépítése és terjedelme kitűnik. A filatéliai változatokra kiterjedő kutatásoknak is helyük van, épp így bélyegterveknek, próbanyomatoknak is. A tematikai gyűjteményben a témának, vagy a vezérgondolatnak a kifejezése, a dokumentáló gyűjteményben a filatéliai anyag

előtérbe helyezése a döntő. Ezen kívül tartalmaznia kell olyan világos, rövid szövegeket, amelyek a dokumentáló gyűjtemény rendszerezését és sajátosságait is megvilágítják.”¹⁴

A Wikipédia vonatkozó magyar nyelvű, részletes szócikke többek között az alábbi tematikus és motívumfilatéliai területeket sorolja fel leggyakoribbként:

„Számos elterjedt motívum létezik ebben a körben. A tematikus bélyeggyűjtés témáját a motívumgyűjtő választja ki, viszont a bélyegek változatossága miatt figyelnie kell arra, hogy ne túl széles körben gyűjtsön bélyegeket (pl. madarakat), hanem korlátozódjon le a gyűjtés alkategóriákra (pl. vörösbegyek, pingvinek, sasok).

A széleskörűbb motívumok a következők:

¹⁴ HAJDÚ Endre, *Motívumgyűjtés*, Hajdú-Bihari Napló, 1976/39, 15.

- *állatok – madarak, lovak, macskák, kutyák, halak, rovarok (lepkék), pókok, kagylók, rákok, kígyók, gyíkok*
- *növények – virágok, fák, gyümölcsök*
- *gombák*
- *járművek – vasút, hajók és vitorlák, autók, repülőgépek, léggömbök*
- *híres emberek – fizikusok, kémikusok, feltalálók, nők, írók, költők, festők, fáraók stb.*
- *épületek, építmények*
- *tájak, tájképek, földrészek – Antarktisz*
- *sport – sportolók, olimpiai játékok, labdajátékok, vb-k*
- *csillagászat, űr, űrhajósok (Apollo-program), égitestek*
- *festmények – portrék, aktok, híres emberek festményeken*
- *kultúra; népek, hagyományok, szokások, népviseletek, vallások; szimbólumok; táncok*
- *edények, szobrok, tárgyak, kincsek, érmék*

- *jeles napok - karácsony, húsvét, Valentin-nap*
- *címerek, zászlók, térképek*
- *postatörténet, bélyeg a bélyegen*
- *ifjúság - játékok, mesék, rajzfilmek, képregények, gyermekrajzok*
- *cserkészzet*
- *EUROPA-bélyegek*¹⁵

¹⁵ Tematikus bélyeggyűjtés - Wikipédia-szócikk.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Tematikus_b%C3%A9lyegy%C5%B1jt%C3%A9s

Letöltés ideje: 2023. november 16.

A téma nemzetközi szakirodalomból lásd válogatásszerűen:

A. J. BRANSTON, *Thematic and Topical Stamp Collecting: A Practical and Comprehensive Handbook for Thematic, Topical, and Subject collectors*, London, Batsford, 1980.

Alma LEE, *Introduction to Thematic Collections*, London, The British Philatelic Trust and the National Philatelic Society, 1983.

W. E. J. VANDEN, *Handbook of Thematic Stamps*, Limassol, British Thematic Society, 1994.

A tematikus filatélia, és azon belül persze a szűkebb értelemben vett motívumfilatélia egyik – és kétségtelenül a gyűjtők körében máig legnépszerűbb – ága az élővilág-motívumokat, állatokat, növényeket, természeti környezetet ábrázoló bélyegek gyűjtése. (Az állatok pedig talán valamivel népszerűbbek a tematikus bélyeggyűjtők körében, mint a növények.) A motívum alapján való bélyeggyűjtésnek tehát a flóra és fauna tematikájú bélyegek adják nemzetközi szinten is az egyik leggazdagabb és legjelentékenyebb, szinte kimeríthetetlen területét.¹⁶

Itt pedig el is érkeztünk a jelen rövid motívumfilatéliai/tematikus filatéliai (a definíciókkal a szerző egyre jobban próbált vigyázni, de nem biztos, hogy minden esetben sikerült neki) esszé és elektronikus kiadvány témájához, mely a könyv címe

¹⁶ NIKODÉM Gabriella – SZABÓ Jenő, *A magyar bélyeg története.* i. m.

alapján nyilvánvalóan az alaszakai malamut névre hallgató kutya fajta, ez a közkedvelt és fenséges külsejű szánhúzó kutya, amely egyébként viszonylag jelentős filatéliai jelenléttel is büszkélkedhet, hiszen a jelen tematikus katalógus összeállítójának kutatása alapján a világon körülbelül 70 bélyegen szerepel. E *kutyafilatéliai* összeállítás szerves folytatása a közreadó korábbi, hasonló tematikájú munkáinak, ám ez esetben most az alaszakai malamutok bélyegeken való jelenléte kerül filatéliai nagytárgy alá. A jelen motívumkatalógus továbbá nem jöhetett volna létre Makó János régész-muzeológus, a Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Régészeti Intézetének munkatársa, a *Kutya Múzeum*¹⁷ névre hallgató, kutyatenyésztés-történeti relikviákat gyűjtő és egyelőre elektronikusan közzétevő, a

¹⁷ Kutya Múzeum.

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61551597591531>

Letöltés ideje: 2024. január 1.

Facebook közösségi médiafelületén folyamatosan friss kinológiai (kutyatani) tartalmakat előállító közgyűjteményi kezdeményezés szülőatyja, egyébként szenvedélyes kutyatartó kezdeményező készsége nélkül, aki úgymond a jelen kis motívumkatalógust egy teljes egészében nonprofit muzeológusi együttműködés keretében úgymond „megrendelte” a közreadótól. Mivel a közreadó-szerkesztő maga is szenvedélyes kutyatartó, egyáltalán nincs kizárva, hogy jelen munkát egyéb kutyafajták filatéliai jelenlétét bemutató elektronikus bélyegkatalógusok követik majd, miként arra korábban már számos összeállítás esetében sor került. A kutyafajtáról itt és most nem írok bővebben, csupán annyit, hogy egyike a legnépszerűbb fajtáknak, így nem csoda, ha a kutya motívumon/tematikán belül a bélyeggyűjtők között is népszerűnek számít. Ajánlom ugyanakkor a szíves olvasó figyelmébe László Enikő kiváló online fajtaismertető cikkét a www.azenkutyam.hu

kutyatartási portálon, ahol minden megtudható az alaszakai malamutról, ami a jelen filatéliai összeállítás szerény bevezetőjéből többek között helyhiány kimaradt.¹⁸

A jelen elektronikus (motívum- vagy tematikus?) filatéliai összeállításban igyekszem a lehető legjobb, elsősorban esztétikai alapú válogatást nyújtani a világ postaszolgálatai által kibocsátott, szűkebb motívum alapon alaszakai malamut fajtájú szánhúzó kutyákat ábrázoló bélyegeiből. A közreadott filatéliai anyag a szerkesztő szándékai szerint a téma áttekinthető keresztmetszetét nyújtja olvasóinak, megtekintőinek, ugyanakkor valamennyire törekszik a teljességre is, hiszen az alaszakai malamut – legalábbis a szerkesztő interneten végzett kutatása

¹⁸ LÁSZLÓ Enikő, *Alaszakai malamut fajtaleírás: a robusztus, fáradhatatlan szánhúzó*

<https://www.azenkutyam.hu/fajtaleiras/alaszakai-malamut-fajtaleiras/>

Letöltés ideje: 2024. április 4.

alapján – mintegy 100 bélyegen és egyéb filatéliai tárgyon fordul elő, e bélyegeket pedig mindet, vagy legalábbis majdnem mindet igyekszünk közölni. A válogatás során a közreadó a legtöbb esetben igyekezett megmaradni a szigorú értelemben vett filatéliai objektumoknál, és főként olyan bélyegek/kisívek/blokkok képeit választotta ki közlésre, amelyek névértékkel rendelkeznek, és postai bérmentesítésre elméletileg valóban használhatók.¹⁹

Azért használom kellő óvatossággal itt is, csak úgy, mint tettem azt korábban eddigi motívumfilatéliai munkáimban, az *elméletileg* határozószót, mert egyes kevésbé fejlett, főként afrikai és ázsiai országokban gyakori jelenség a

¹⁹ Ahol esetleg mégis kétes legitimitású bélyeg került az összeállításba, azt a közreadó zárójelben mindig jelezte. A nem legitim körülmények között megjelent bélyegek között ugyanis kétségtelenül akadnak dekoratív, érdekes és esztétikailag értékes darabok.

fantombélyeg-kiadás, amely azt jelenti, hogy bár egy adott bélyegkiadáson szerepel államjelzés és névérték, azt nem feltétlenül az adott állam kormányzatának vagy postaszolgálatának megbízásából vagy engedélyével nyomtatják ki,²⁰ hanem elsődlegesen gyűjtői igények kielégítésére, profitszerzés céljából hozzák létre, és kerül forgalomba bizonyos piaci szereplők, cégek tevékenysége által.²¹ Ebből kifolyólag pedig lehetséges, hogy az adott bélyeg szigorú filatéliai és postajogi értelemben csupán bélyegnek látszik, de a nemzetközi postaforgalomban nem feltétlenül fogadnák el, ha valaki bérmentesítésre próbálná meg használni.²² A kétes legitimitású bélyegkiadásoknak, fantombélyegeknak, illegális bélyegeknak

²⁰ James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, ford. Harsányi Luca - Ignácz Krisztián, Budapest, Kossuth Kiadó, 2008, 58- 59.

²¹ James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, 58-59.

²² James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, 58-59.

ugyanakkor mára maguknak is jelentős gyűjtői piacuk van, és mivel az egyre inkább digitálissá váló világban, az elektronikus kommunikáció és az automatizált postakezelés korában már a hivatalos, többnyire állami monopólium alá tartozó bélyegkiadás is egyre inkább a gyűjtői igények kielégítését, a kormányzatok és postaszolgálatok ily módon történő profitszerzését, nem pedig a postai bérmentesítést, a küldemények célba juttatási díjának megfizetését és ennek igazolását szolgálja, a legitim és illegitim bélyegkiadásokat is egyre nehezebb elhatárolni, megkülönböztetni egymástól.²³

A jelen szerény motívumfilatéliai vagy tematikus filatéliai kiadványban közreadott bélyegek digitális képeit nonprofit, tudományos, ismeretterjesztési és közművelődési céllal tettem közzé, internetes forrásaikat többnyire korábbi,

²³ James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, 58–59.

elektronikusan is elérhető, tematikus filatéliai szakmai kiadványok, bélyeggyűjtéssel kapcsolatos honlapok, illetve értelemszerűen internetes aukciós házak és webáruházak weboldalai képezik. A közreadó bízik abban, hogy gyűjtése szerény eredménye felkelti akár a motívumfilatélia iránt érdeklődő profi filatelisták, akár kezdő, adott esetben a fiatalabb korosztályhoz tartozó érdeklődők, ifjúsági bélyeggyűjtők figyelmét, hiszen a kutyák az élővilágon belül is hihetetlenül és méltán népszerű bélyegmotívumok. A könyvben közölt, szerencsére az esetek többségében megfelelő felbontású, de legalábbis a filatéliai tájékozódáshoz elégséges minőségű képek forrása igen sok esetben a *Colnect.com*²⁴ nemzetközi gyűjtői és aukciós portál, amely többek között a világ bélyegeinek szabadon elérhető, online elektronikus

²⁴ <https://colnect.com>

Letöltés ideje: 2024. január 25.

katalógusaként is nagyon jól használható, és szinte minden bélyegről jó minőségű, de legalábbis elektronikusan közölhető, a filatéliai tájékozódáshoz rendkívül hasznos másolatot közöl.

A kutyamotívumot tartalmazó bélyegek képeinek közlésénél ez alkalommal nem tüntettem fel a nagyobb, rangosabb nemzetközi bélyegkatalógusok (elsősorban a Közép-kelet-Európában nagy presztízsű német Michel, esetleg ennek hiányában a francia Yvert et Tellier, illetve a brit Stanley Gibbons) számait, mivel egy kis online kutatással egyébként a kibocsátó ország és a kibocsátás évszáma alapján, amelyeket viszont minden esetben feltüntettem, a bélyegeket pedig a megjelenésük kronológiájának sorrendjében közlöm, bárki érdeklődő könnyedén beazonosíthatja a szóban forgó filatéliai tárgyakat. Szeretném mind az idősebb, mind a fiatalabb korosztály érdeklődését felkelteni egy bizonyos kutya fajta, az alaszakai malamut mint érdekes filatéliai motívum,

általánosságban a kutya mint bélyegmotívum, illetve még általánosabban a tematikus bélyeggyűjtés iránt, így mondhatni, a kiadvány olvasóinak, megtekintőinek egy kis feladatot adok, ha nemzetközi katalógusszámok alapján akarnák beazonosítani az adott bélyegeket. Nem tüntettem fel továbbá az egyes bélyegek méretét, fogazatát, a nyomdatechnikát, amellyel készültek, illetve egyéb lényeges filatéli adatokat sem, ugyanis azokat a nagyobb nemzetközi katalógusok, illetve például a *Colnect.com* ezeket alapul vevő internetes adatbázisa is legtöbb esetben tartalmazzák. Célom, hogy a lehető legtöbb teret engedjek a bélyegek által hordozott művészi és forrásértéknek, vizuális információnak, grafikai tartalomnak, illetve lehetőleg élvezetes, szórakoztató online vizuális tartalmat találjon, aki esetleg kiadványra kattint. A válogatásom alapja tehát minden esetben a bélyeggrafika tartalma és persze esztétikai értéke volt, és a jelen motívum-/tematikus bélyegkatalógus

közreadásánál is elsősorban alkalmazott grafikai
műalkotásként tekintek a közölt bélyegekre...

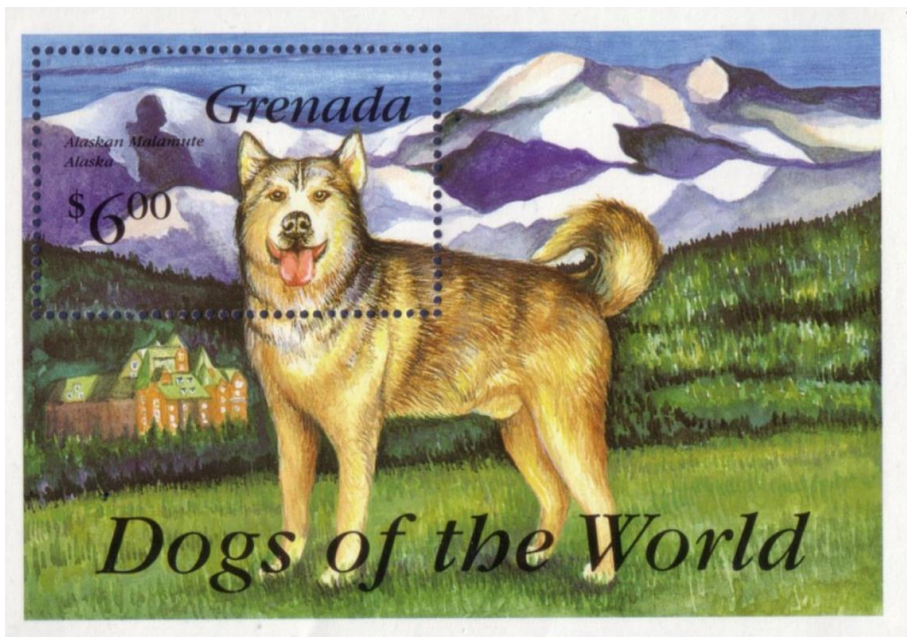
ALASZKAI MALAMUT KUTYÁKAT ÁBRÁZOLÓ BÉLYEGEK A VILÁGBÓL

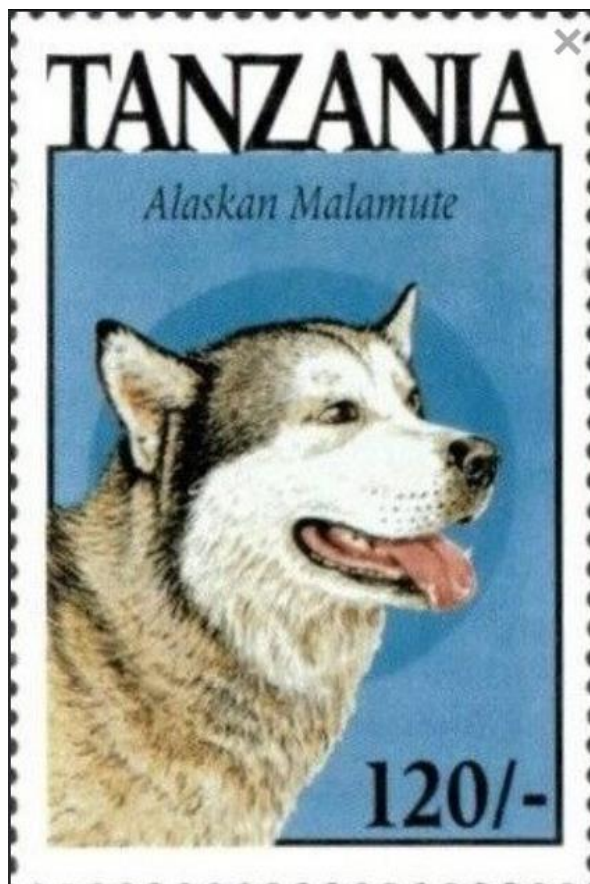
Amerikai Egyesült Államok, 1994

Grenada, 1993

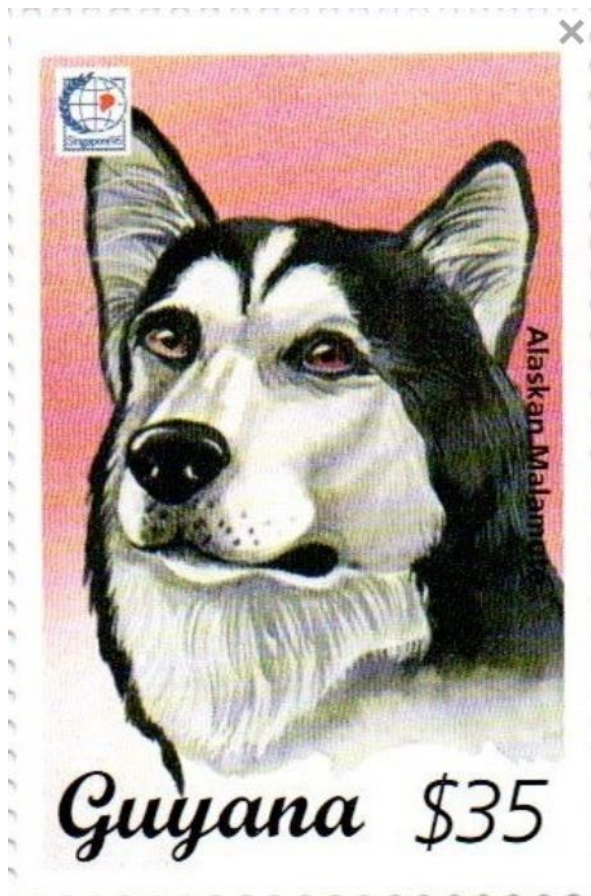
Grenada, 1993

Tanzânia, 1994

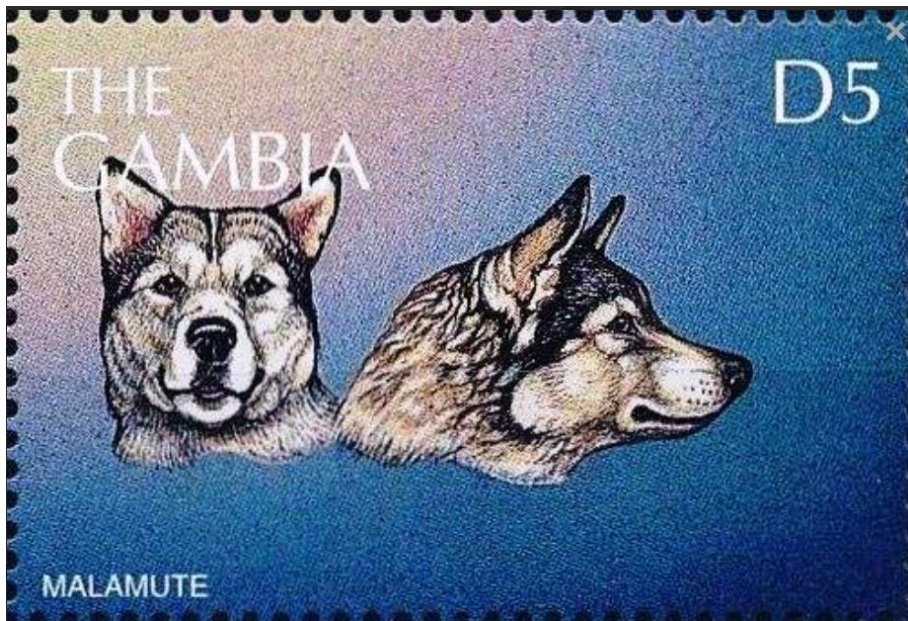
San Marino, 1994

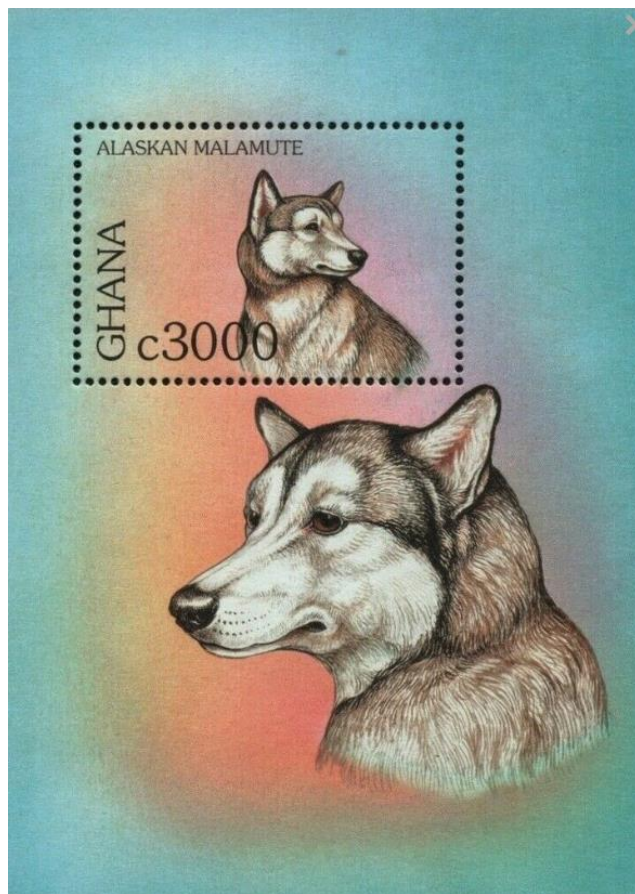
Guyana, 1995

Tanzânia, 1996

Gambia, 1997

Ghána, 1997

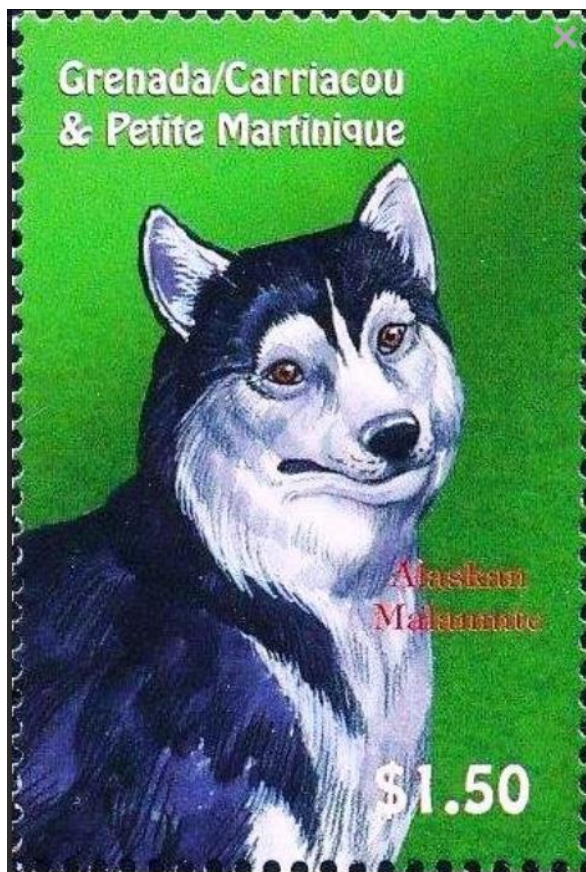
Szomália, 1997 (kétes legitimitású bélyeg)

Csád, 1998

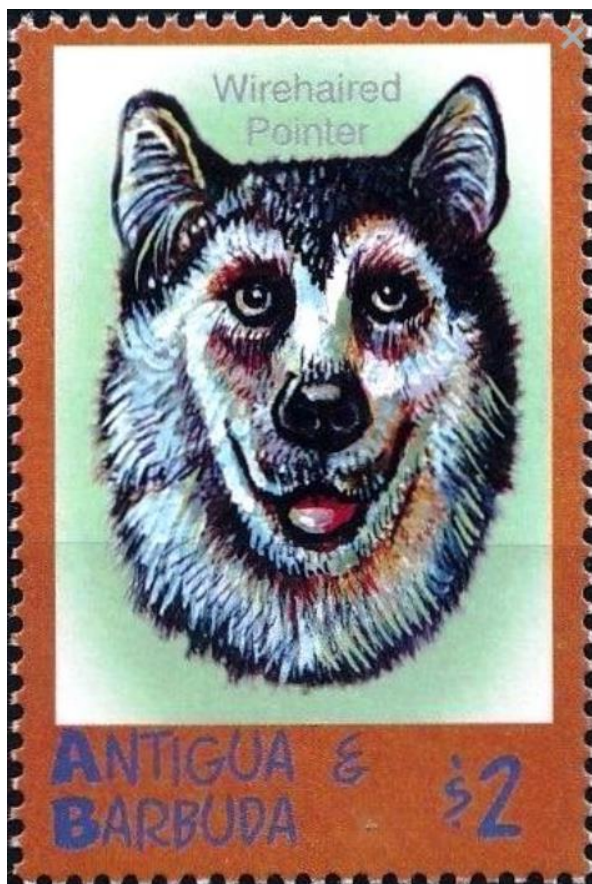
Közép-afrikai Köztársaság, 1999

Grenada, 2000

Nevis, 2000

Antigua és Barbuda, 2000

Benin, 2000

Közép-afrikai Köztársaság, 2001

Ukraina, 2007

Dominikai Közösség, 2008

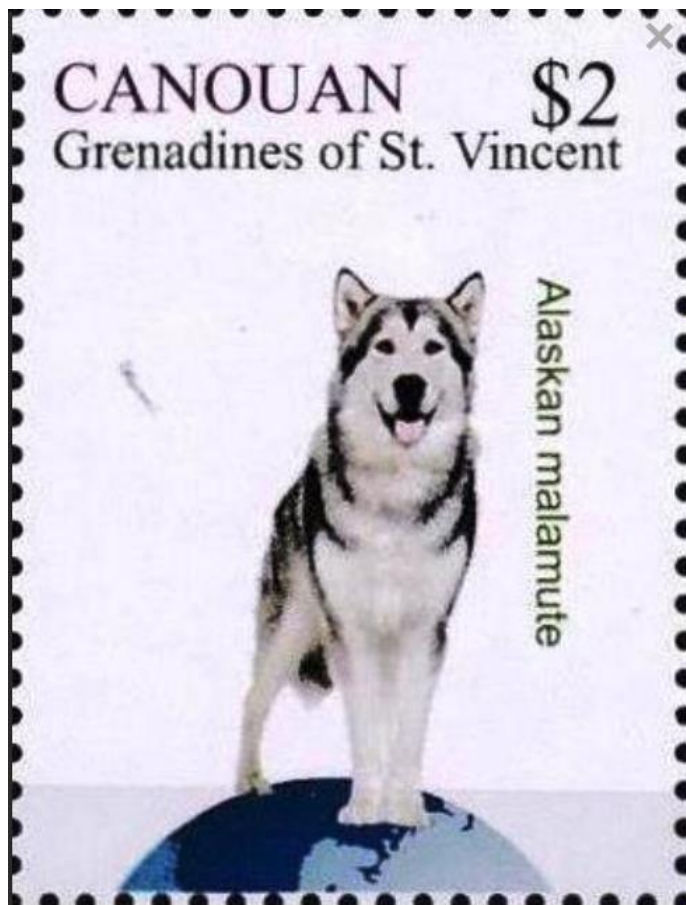
Bissau-Guinea, 2009

Marshall-szigetek, 2009

Burundi, 2010 (kétes legitimitású bélyeg)

Canouan - Grenadine-szigetek, 2011

Guinea, 2011

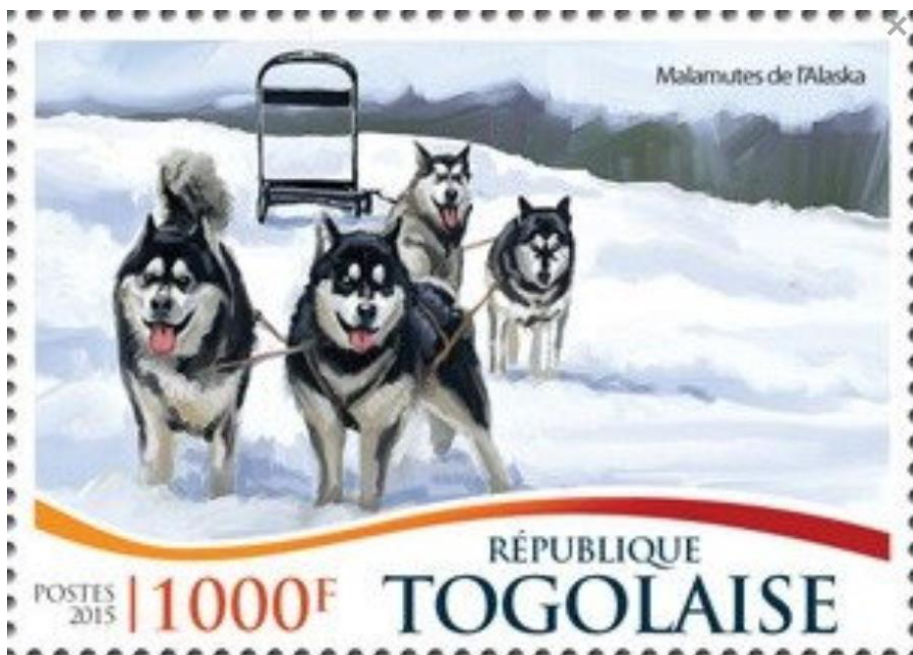
Dzsibuti, 2013 (kétes legitimitású bélyeg)

Nevis, 2014

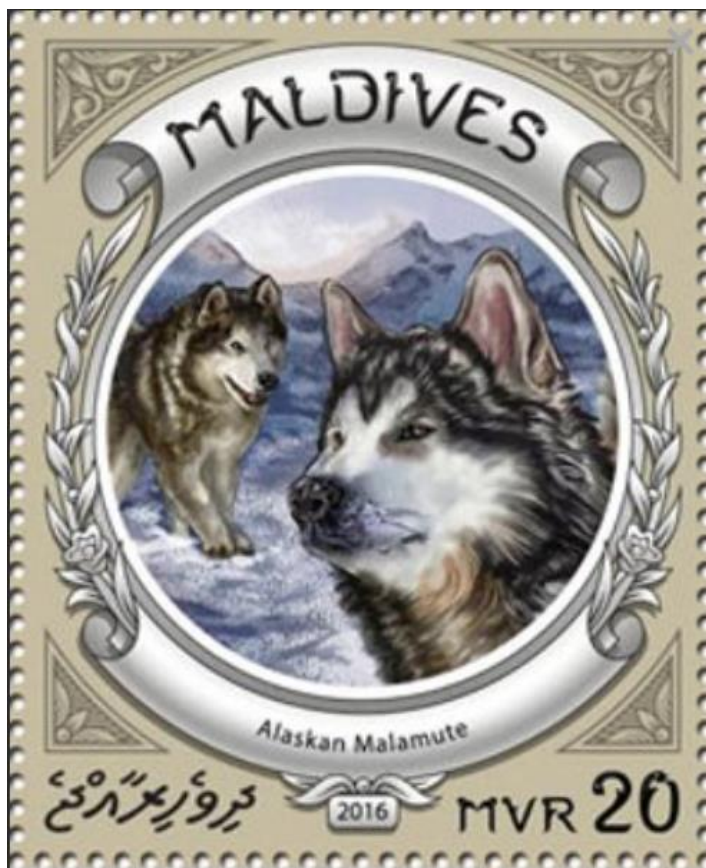
Guinea, 2015

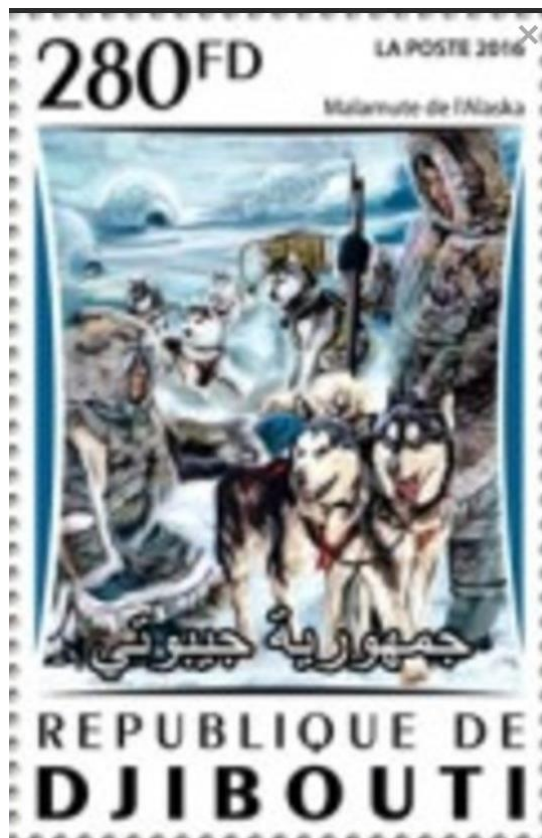
Togo, 2015

Sierra Leone, 2016

Maldív-szigetek, 2016

Dzsibuti, 2016

Dzsibuti, 2016

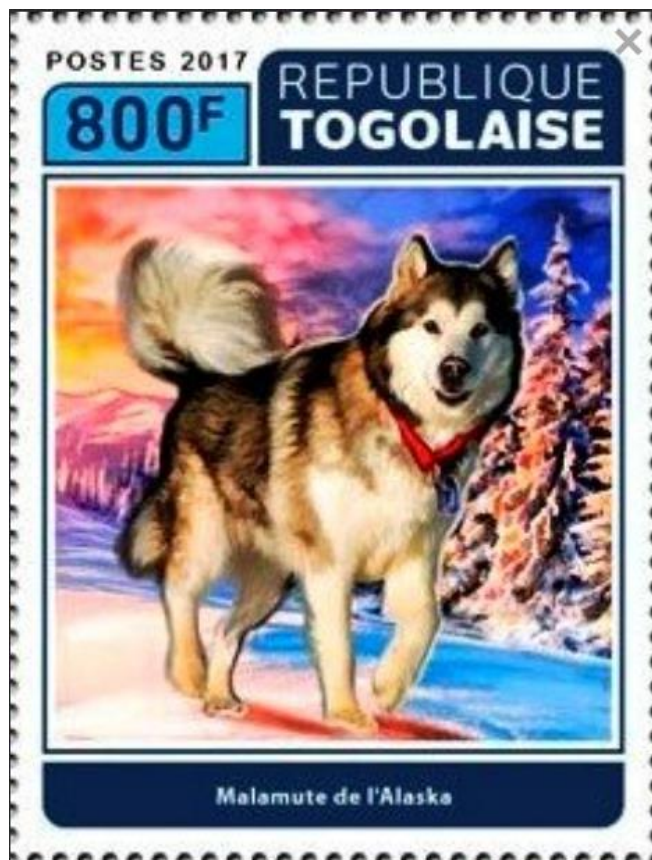
Franciaország, 2016 (személyes bélyeg)

Togo, 2016

Maldív-szigetek, 2017

Togo, 2017

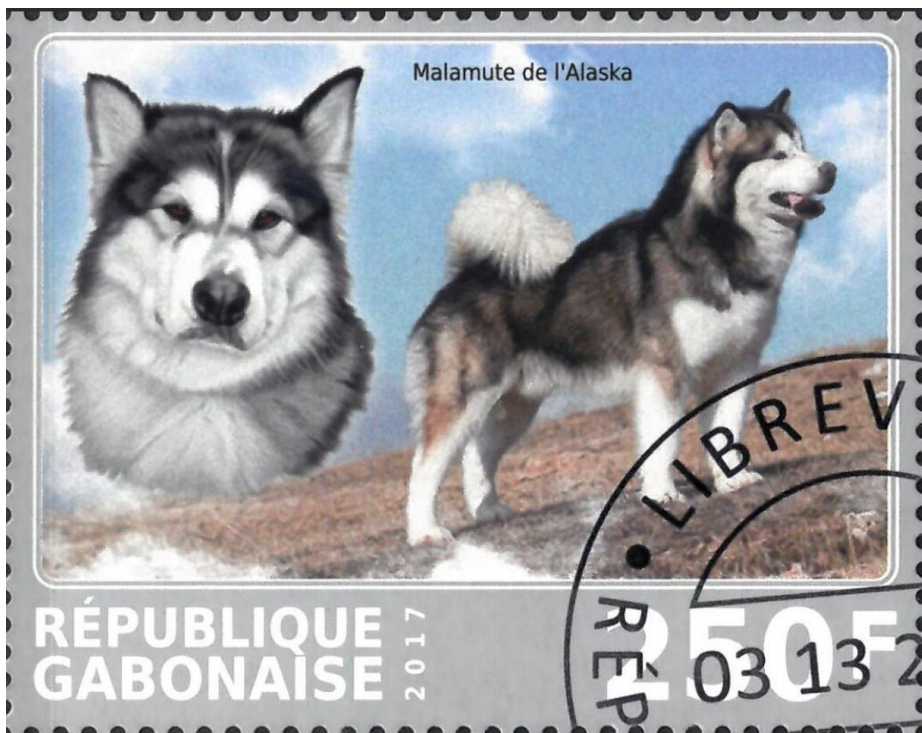
Maldív-szigetek, 2017

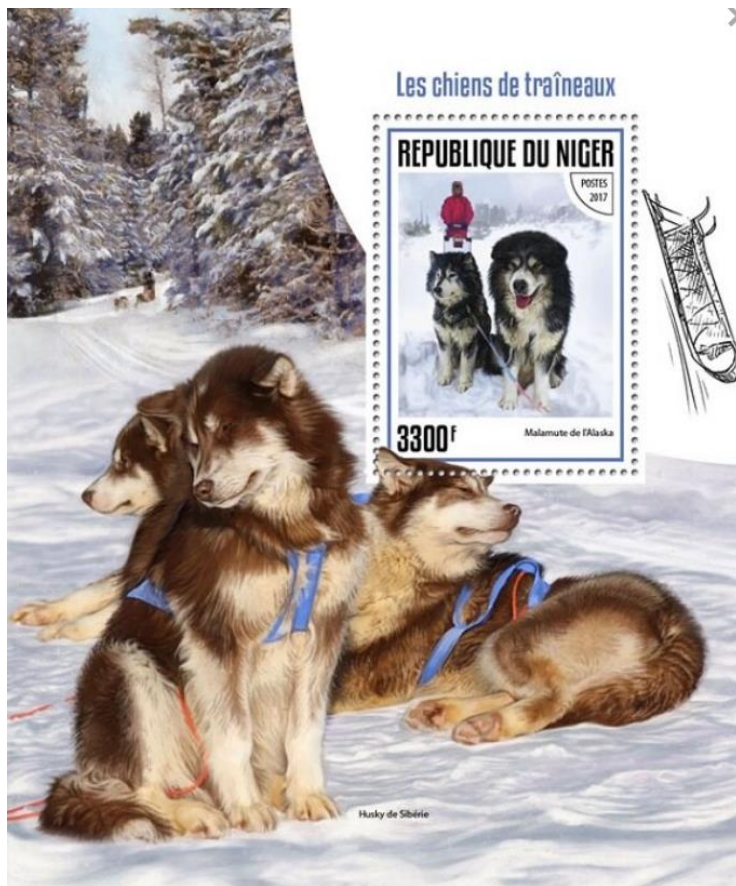
Sierra Leone, 2017

Sierra Leone, 2017

Gabon, 2017 (kétes legitmitású bélyeg)

Niger, 2017

São Tomé és Príncipe, 2018

São Tomé és Príncipe, 2018

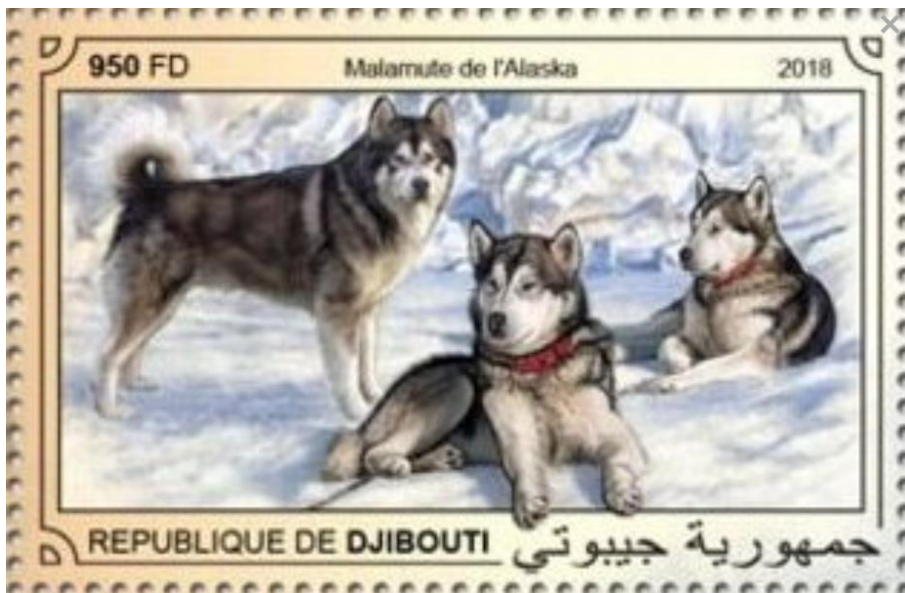
São Tomé és Príncipe, 2018

Maldív-szigetek, 2018

Guinea, 2018

Dzsibuti, 2018

Elefántcsontpart, 2018 (kétes legitmitású bélyeg)

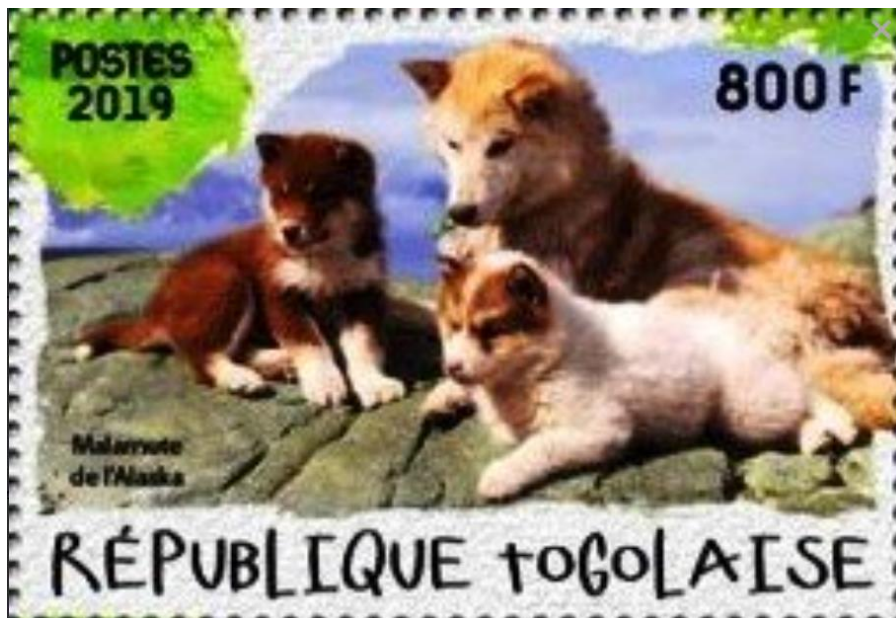
Közép-afrikai Köztársaság, 2019

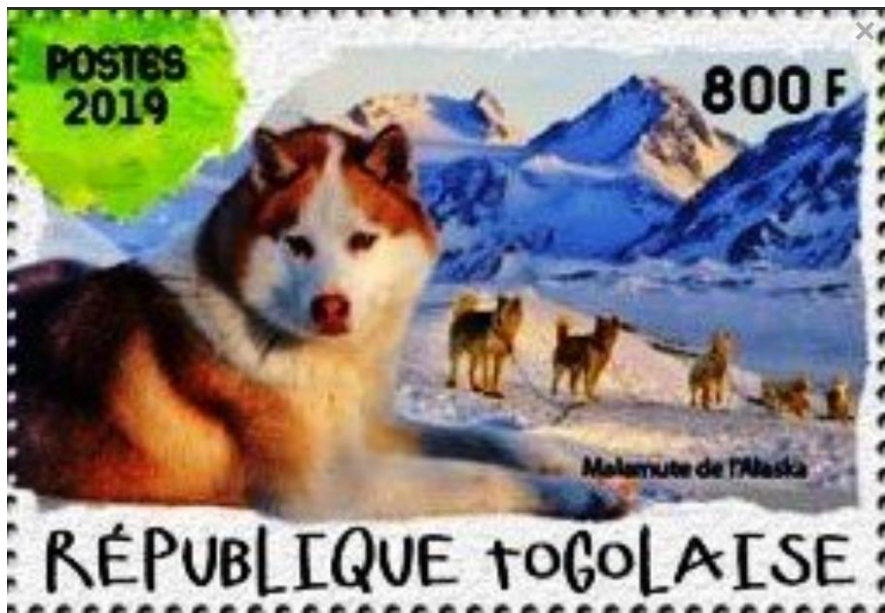
Guinea, 2019

Dzsibuti, 2019

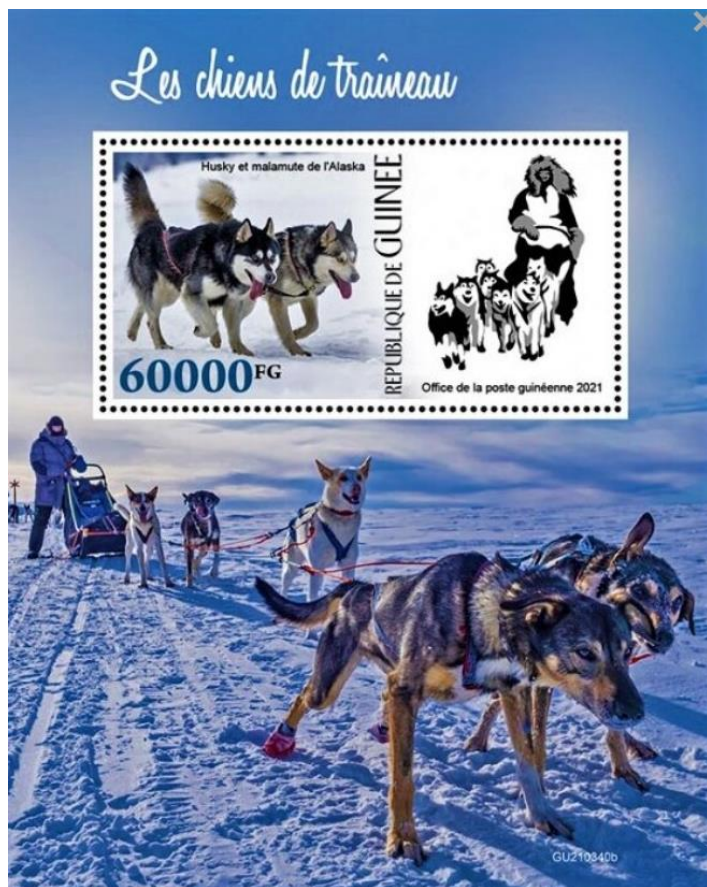
Togo, 2019

Togo, 2019

Kirgizisztán, 2020

Guinea, 2021

Guinea, 2021

Bissau-Guinea, 2021

Közép-afrikai Köztársaság, 2022

Niger, 2022

Közép-afrikai Köztársaság, 2022

